

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/23/073123
Documentnummer: 334764
Datum: 31 januari 2023/verzonden 1 februari 2023
Onderwerp: Netcongestie elektriciteitsstation Leiden Zuid West
Portefeuillehouder: Wethouder Zoetemelk
Bijlage(n): 1. kaart verzorgingsgebied

Geachte Raad,

Met deze brief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen in de elektriciteitsvoorziening van Voorschoten, welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben en welk proces in de komende maanden wordt gevolgd.

Aanleiding

Op 19 januari 2023 heeft Liander 'afname-schaarste' (code oranje) afgekondigd. Voor heel Voorschoten was de transportcapaciteit al beperkt beschikbaar (code geel). Een groot deel van Voorschoten valt binnen het voedingsgebied van het onderstation in Leiden Zuidwest. Voor de Dobbewijk is geen netcongestie afgekondigd.

Waar gaat het om?

We gebruiken een aantal begrippen die met dit onderwerp te maken hebben. In de eerste plaats is er sprake van netcongestie of transportschaarste. Dit betekent dat de capaciteit van het elektriciteitsnet niet toereikend is voor de vraag. Er zijn twee varianten van netcongestie: er is sprake van afname-schaarste als er te weinig capaciteit is voor het leveren van elektriciteit aan de afnemers. Er kan ook sprake zijn van teruglever-schaarste, in dat geval is er te weinig capaciteit voor het terugleveren van opgewerkte elektriciteit. In Voorschoten is wel sprake van afname-schaarste, van teruglever-schaarste is op dit moment geen sprake.

Afname-schaarste ontstaat door de toenemende vraag naar elektriciteit, de vraag naar elektriciteit zal door de energietransitie blijven groeien. Het huidige net kan de gevraagde capaciteit steeds moeilijker leveren. Het tempo van de omschakeling door de samenleving ligt hoger dan netbeheerder Liander kan bijbenen. Het ontbreekt Liander o.a. aan uitvoerende capaciteit (personeel), de materialen en grondstoffen om het werk uit te voeren en ruimte in de boven- en ondergrond. Ook vragen de procedures en processen om te komen tot nieuwe infrastructuur een forse doorlooptijd.

Impact

Doordat er sprake is van netcongestie voor het onderstation Leiden Zuidwest gaat Liander de bedrijven die zich in het verzorgingsgebied van dit onderstation willen vestigen of bestaande bedrijven die extra capaciteit willen, op een wachtlijst plaatsen. Deze wachtlijst heeft geen gevolgen voor ondernemers die al een contract met Liander hebben of al afspraken met Liander hebben gemaakt over extra capaciteit. Voor de bestaande woningbouwplannen in Voorschoten is capaciteit gereserveerd en de woningen die in deze plannen worden gebouwd kunnen worden aangesloten op het elektriciteitsnet.

Voor nieuw te realiseren maatschappelijke voorzieningen zoals supermarkten of onderwijslocaties is door Liander geen capaciteit gereserveerd. Alleen kleinverbruik-aansluitingen kunnen in geval van afname-schaarste worden gerealiseerd. Liander mag geen

onderscheid maken naar de aard van de voorziening die een aansluiting op het elektriciteitsnet nodig heeft. Echter, er lopen landelijk pilots om te kijken of, door slim ontwerpen, bij netcongestie ook maatschappelijke voorzieningen gerealiseerd kunnen worden binnen de gereserveerde capaciteit voor woningbouw. Mocht zich de situatie voordoen van het niet kunnen aansluiten van maatschappelijke voorzieningen als gevolg van netcongestie dan kijken we welke mogelijkheden er binnen (landelijke) wetgeving zijn en voeren hierover overleg met Liander om indien mogelijk een oplossing te vinden.

De vervolgstappen

Liander zoekt naar technische mogelijkheden om transportruimte op het elektriciteitsnet in Voorschoten en omgeving vrij te maken. Ook voert zij congestiemanagement-onderzoek uit. Dat betekent dat overleg wordt gevoerd met grootzakelijke klanten over hun aansluiting. Dat kan resulteren in aangepaste klantafspraken. Liander werkt hierbij volgens de netcodes, de landelijke regels, waar netbeheerders volgens de ACM (Autoriteit Consument en Markt) aan moeten voldoen. Als het congestiemanagement-onderzoek is afgerond en dit onvoldoende capaciteit oplevert wordt de tijdelijke transportbeperking omgezet in een definitieve transportbeperking. Grootzakelijke klanten worden door Liander uitgenodigd om een webinar bij te wonen waarin wordt ingegaan op de oorzaak, de impact en de oplossing.

Liander geeft verder aan dat het van groot belang voor het oplossen van transportschaarste is dat de uitbreiding van het elektriciteitssysteem voortgang houdt. Dit betreft het aanleggen of verzwaren van kabels onder de grond en het realiseren of uitbreiden van 50kV en 150kV-stations. Voor het verzorgingsgebied waar Voorschoten onder valt gaat het om een 50kV-station in de Vlietzone in Leiden. Over het 150kV-station dat in de regio ontwikkeld moet worden bent u eerder geïnformeerd via [deze informatiebrief](#).

De uitbreidingen staan voor volledige realisatie gepland rond 2027-2028. Hiervoor is het belangrijk dat onder- en bovengronds ruimte voor de werkzaamheden beschikbaar blijft. De duur van de congestie zal mede afhankelijk zijn van de daadwerkelijke realisatie van de hiervoor genoemde uitbreidingen.

In bijlage 1 is een kaart van het verzorgingsgebied in Voorschoten dat vanuit het 50kV-station in Leiden Zuidwest wordt gevoerd opgenomen.

U kunt de ontwikkeling van de beschikbare capaciteit voor grootzakelijke aansluitingen in Voorschoten volgen via de website van Liander:

<https://www.liander.nl/grootzakelijk/transportschaarste/beschikbaarheid-capaciteit/zuid-holland>.

Wat doen we als gemeente?

De rol en verantwoordelijkheid voor het transport van elektriciteit ligt primair bij netbeheerder Liander. Wij werken als gemeente actief met hen samen. Deze maanden intensiveren en verdiepen we de gesprekken met Liander en bekijken we hoe het elektriciteitsnetwerk toekomstbestendiger kan worden vormgegeven. Hierover hebben we ook afstemming met de regiogemeenten.

Tot slot

De ontwikkeling van een toekomstbestendige elektriciteitsvoorziening is een actuele, nieuwe en ook blijvende opgave die vraagt om een verstandige afweging ten aanzien van onze gemeentelijke rolname. Omdat dit een nieuwe opgave is bieden we aan dat Liander een presentatie aan de raad geeft in de commissie WRG over de netcongestie en de voorliggende plannen.

We vertrouwen erop u hiermee zorgvuldig te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

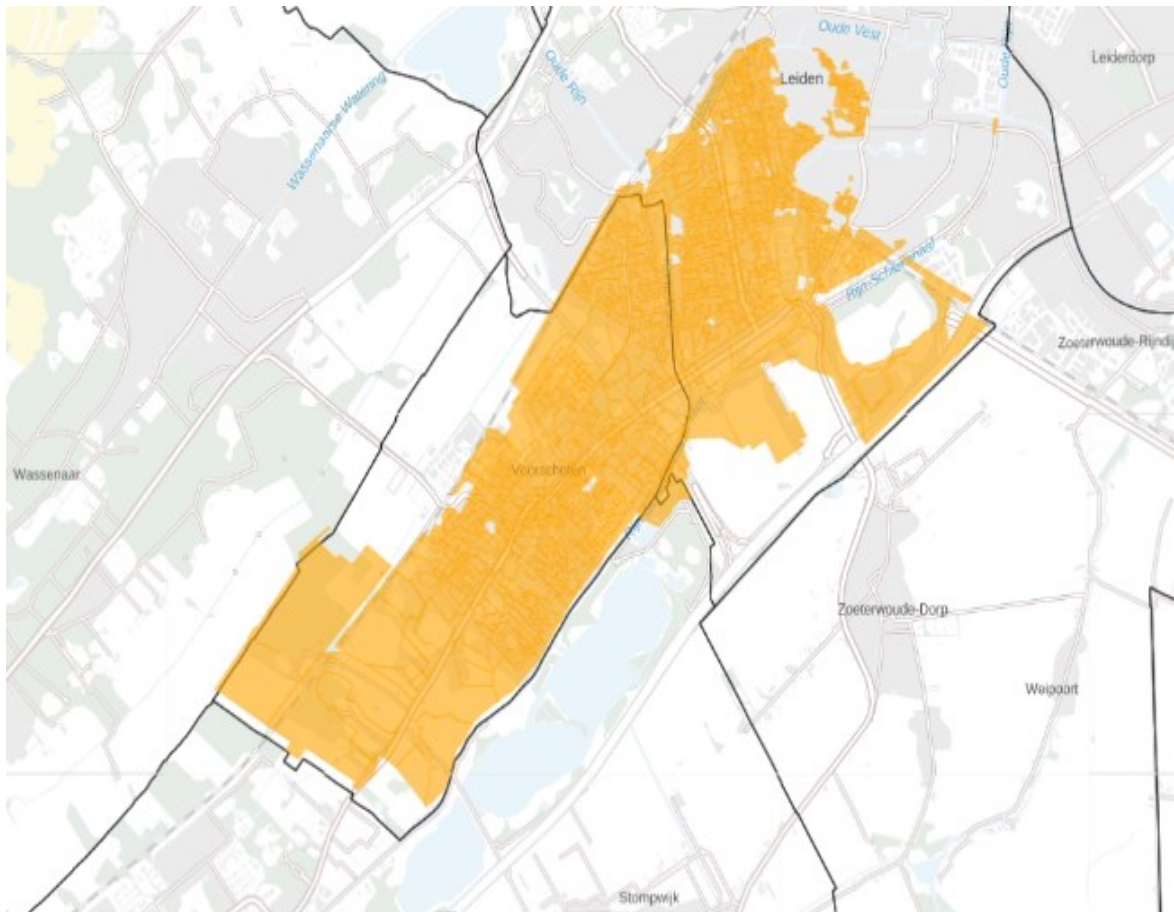
A.R. de Graaf,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Bijlage 1. Kaart verzorgingsgebied.

Voedingsgebied van onderstation Leiden Zuidwest waarbij sprake is van afname-schaarste. Vanuit dit 50kV-station wordt een groot deel van Voorschoten voorzien van elektriciteit.

Bijlage 1. Kaart verzorgingsgebied.

Voedingsgebied van onderstation Leiden Zuidwest waarbij sprake is van afname-schaarste. Vanuit dit 50kV-station wordt een groot deel van Voorschoten voorzien van elektriciteit.

